

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maračnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoľ. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 293.

V Ljubljani, v petek 22. decembra 1893.

Letnik XXI.

Iz Rima.

Dne 19. decembra.

Kakor Vam je že sporočil brzojav, sestavil je Crispi z velikim trudom novo vlado. Čakal je prilike, da zmagovalno zasede zopet ministerski stol kot rešitelj dežele v stiski ter se maščuje nad onimi, ki so mu v januarju 1891. l. izpodnesli noge; kajti že v maju 1892. l. bi bil lahko za Rudinijem in nedavno za Giolittijem splezal na krmilo, toda okušati je hotel slast osvete, dokler ga ne prosijo. Istina je, da ima Crispi med sedanjimi italijanskimi politikami v zbornici največ zaupanja in sposobnosti, četudi ne najlepše preteklosti. Imel je pri sestavi nove vlade največ težav pri izbiranju sposobnih mož za finančno, vnanje in vojno ministertvo. Da odpravi redni primankelje v državnem gospodarstvu, hoče vojne stroške znižati za okroglih 20 milijonov ter zvišati nekatere davke za 50 milijonov frankov.

Gledé znižanja stroškov za vojno upravo upirali so se Crispiju vsi generali, katerim je ponujal vodstvo vojnega ministertva, konečno se je general Mocenni udal njegovi zahtevi. Kar se tiče novih davkov, našel bode Crispi težko dovolj glasov v zbornici, ker je znano, da so že sedanja bremena neznosna in da se vsled tega na Siciliji vsak čas ponavljajo krvavi izgredi in socijalizem širi po vsej kraljevini. Ako se vladi ne posreči, da napravi red v državi, utegnejo se uresničiti besede umrlega Mazzinija: „Crispi bode zadnji minister italijanskega kraljestva.“ Morda je bil prostozidar Mazzini slab prorok, a istina je, da je Italija se d a j na potu do propada.

Od časa do časa razširjajo liberalni listi vest, da so sv. oče nevarno bolni. Tako je tudi te dni neki list lagal svojim bralcem, da so sv. oče zboleli. Da je ta novica izmišljena, dokazuje že to, da so zadnje nedelje v cerkvi sv. Petra darovali sveto mašo, katere so se udeležile rimske katoliške družbe in mnogo družega občinstva.

Ob 1/10. uri se je pričela božja služba pri altarju sv. Processa in Martinijana z mnogoštevilno azistencijo, navzoči so bili kardinali Vanutelli Serafino in Vincezo, Alsisi, Ruffo, Mocenni, Persico, Macchi, De Ruggero, Parocchi, Bianchi, Capecelatro, Mazzella, Galimberti in Di Pietro. Po sv. maši je načelnik zveze katoliških družb, knez Massimo, prečital primeren nagovor na sv. očeta, v katerih imenu je msgr. Radini-Tedeschi kot načelnik odbora za petdesetletno slavnost prebral ogovor, ki se približno glasi:

Gotovo primeren konec Naše petdesetletnice je vaše čestitanje tukaj ob konfesiji sv. apostolov, kjer ste se zbrali v soglasju, da poživate in podkrepite moralno in versko korist vašega Rima. Ta proslavljeni izraz vaše otroške udanosti časti vas in Nam daje veliko tolažbo. Hvala Gospodu, ki vam daje milost, da v teh zmedenih razmerah vstrajate trdni in stanoviti v veri, ki je prava luč, trdna moč in jedina rešitev in katero je hvalil že apostol narodov pričetkom krščanstva pri vaših očetih. Ker je Rim postal središče sveta, od tega časa je prav in spodobno, da se Rim poklanja sv. Petru, kateremu se ima Rim zahvaliti, da se je povzdignil iz propada do novega razcveta, kateri se toliko odlikuje od prvotnega, kakor večnost od sedanjosti, duh od materije. Iz središča rimske države je postala kraljica vsega sveta, kjer-koli so duše, ki verujejo v Kristusa Odrešenika. Bila je središče države, ki je razpala, a postala je sedež kraljestvu, kateremu ne bode konca: odtod njeno ime, ime slavno in jedino na svetu „večnega mesta“. Ne Rim starih Scipijonov, tudi ne rimskih cesarjev, temveč Rim Kristusov razsvetljuje mej vsemi narodi od juga do severa zvezdo prave omike, ker preosnovlja zakone in navade, narode zbližuje ter človeka v vsakem oziru spopolnuje. Rim starih Kviritorov, močan s svojimi legami, je v verigah vlačil v svojem ozidju narode in podjarmljene kralje, Rim sv. Petra pa je vabil kralje in narode v svoje naročje z bliščem resnice in prijaznim usmevam. Stari Rim, dasi

omikan, prevzel je mnogo tujih zmot in pregreh; krščanski Rim, nezmotljiv učitelj vere in krščanskih del, odlikuje se in se boče odlikoval kot nebeški svetilnik do konca sveta, ker človeštvo navaja do zadnjega smotra, ki je večno življenje. Da se Italija in ostala Evropa nista pogreznila v temo in revo barbarstva, to je zasluga papeškega Rima. V splošnih zmešnjavah in bojih je Rim razsojeval prepire med narodi in vladarji ter moralno vplival v obrambo zatiranih na premogočne mogotce. In česa ni Rim storil v zdravljenje človeških ran in v povzdigo ved in umetnosti. Rim v prvi vrsti je podpiral reveže, bolnike, onemogle in nesrečneže vseh vrst; v časih teme in nevednosti je Rim edini bil luč vede ter je poživiljal ves svet s tem, da je ustanavljal vseučilišča in brez števila družih učnih zavodov. To je po božji naredbi naloga Rima, to njegova slava in moč. Nasprotoval bi božji previdnosti, kdor bi skušal obnoviti pagansko slavo, ter bi Rimu odvzel sijajno krono, katero mu je Beseda božja položila na glavo sv. Petru. Vi pa, ki se z vso pravico ponašate s to pridobitvijo in pravo slavo, ste tudi Rima pravi zagovorniki. Z Nami jednega duha in srca zbirajte se radovoljno okolu rimskega stola ter branite po svojih močeh njegove pravice. Ohranite živo vero in gorečo ljubezen do Odrešenika Jezusa Kristusa, kateri je tukaj postavil sedež svojega kraljestva na zemlji. Bog naj podpira vaš trud in blagoslavlja vaše delo.

Iz sabora hrvatskega.

(Konec.)

Tudi glede vseučilišča je bila živahna razprava. Opozicija želi, da se osnuje še nekaj stolic za izvenredne profesorje, pa da se pri imenovanju gleda v prvem redu na kvalifikacijo. V novejšem času se je to večkrat propustilo, nego se gleda na politično mišljenje dotičnega. Skrbeti se mora za podmladek z večimi podporami, nego je to bilo dosedaj. Vlada pa ni tega mnenja. Kdor misli doseči profesuro na

LISTEK

Napad na železnici.

(Spisal Josip Siklósy.)

Bila je temna noč in dež je lil na široko planjavo. V daljavi je ropotal vlak, hitel je naprej in njegovo drdranje se je čulo vedno rahleje. Samo tri žareče pike se še vidijo v neizmerni daljavi. Čim bolj se zgublja ropot, tem manj so svitile pičice; nazadnje se tudi te zgube.

Kakor blisk švignil je vlak mimo železnične stražnice in dirjal naprej v temno noč.

Čuvaj železnične proge stoji že zunaj zagrnjen v plašč. Odpira ograjo, suče se pri znanilnem stožeru, kjer se je precej na to izgubila krvavo-rudeča luč, namesto nje pošilja bleda luč svoje žarke v megleno noč.

Proga je prosta. Dve uri ne bode nobenega vlaka.

Čuvaj lahko gre počivat, dokler ga zopet ne pokličejo napovedovalni zvončki v službo. Ravno se hoče vrniti v stražnico, a v tem trenutku se je prikazala luč ondi, odkoder je pridiral vlak. Čuvaj je

počakal. Morda je to delavski voziček. Skripajoči ropot ga potrjuje v tej misli.

A je bil tak voziček, katerega je porivalo šest delavcev. Prvi delavec je sedel na vozičku in držal svetilnico.

„Na zdravje, Navratil! Izenadili smo te, kaj ne?“

Prvi delavec je skočil z voza in pristopil k čuvaju.

„Bolje bi bili storili, če bi mi bili privoščili malo počitka,“ zagodrnjal je čuvaj bolj vnemarno, kakor nejevoljno. „Prišli ste po kolesnice? Zakaj pa tako hitro? Zakaj vsi naenkrat?“

„Ljubi prijatelj, gospod nadinženér je višji gospod, kakor mi, tega je treba takoj ubogati. Morda ni mogel zaspiti, pa je šel preiskavat, če je vse v redu. Ako ga dež ne ustraši, pride menda še sam na svojem vozičku. Prej, nego prijadra oseben vlak, mora biti vse vrejeno. Da bi ne pozabil! Ali vés, kaj je novega?“

„Kaj pa?“ vprašal je čuvaj, malomarno prižigaje si pipo.

„Křepela se je vrnú!“

„Křepela, ta tat?“

„Da, tat. Gotovo mu je prešla želja, da bi še kradel tovarne voze od tedaj, odkar je bil zaprt,

ko si ga ti naznanil. Pet let je temu; pa pomisli njegovo drznost! Oglasil se je večeraj na postaji, pa hotel, da bi ga sprejeli za nakladalca.“

„Sevéda so ga spodili, kaj ne?“

„Tako. Sedaj se pa klati okrog brez dela. Škoda, da so ga že spustili, Bog vé, kaj — —“

Pogovor je pretrgal delavec, naznanjujoč, da so kolesnice že naložili.

„Naprej torej, tantje! Pa hitro!“ ukazal je prvi delavec. „Z Bogom, Navratil! Zadremli le, a nikar ne zaspí, da te ne iznenadi gospod nadinženér, ki nam je morda že za petami!“

„Dobro! Je že prav!“

„Pred Křepelom se pa varuj; ta človek ti še ni odpustil onih pet let!“ klical je še za njim prvi delavec.

Čuvaj ni nič odgovoril: vzel je svetilnico in stopal počasi v stražnico. Odprl je, pa zopet zaklenil za seboj, in korakal tiho skozi majhno kuhinjo do tesne sobice. Njegova žena je bila po koncu.

„Ali ni bil prvi izmed delavcev strije Vaněk, s katerim si zdaj zunaj govoril?“ vprašala je žena, meneč si zaspane oči.

Ko jej je čuvaj pritrdil, pridejala je: „Zdaj se pa ti lahko vležeš, Avguštin, jaz te sama namestim.“

vseučilišču, ta naj se vzdržuje sam. Želja za znanjem ga mora dopeljati do profesure. Cudili smo se, ko so opoziciji vladni zastopniki in poslanci oponašali, da je v svojih nazorih preveč materijalistična, pa da zahteva od vlade preveč podpore. In oponašali so možje, ki imajo najmanjše povoda za to, kajti sami iščejo povsodi zaslužka pri vladi, a svoje pravo zvanje le površno izpolnjujejo. Poznamo take vseučiliščne profesorje, katerim je politika vse, kajti ona jim nosi, vseučiliščna stolica pa pri nas seveda ne more nobenega obogatiti. Medice, cura te ipsum, moralo bi se takim možem odkritosrčno povedati.

Da je vladna večina sprejela proračun, kakor ga je vlada predložila in da se bode to isto zgodilo tudi v saboru, ni dvomiti. Opozicija bode v saboru povedala pri razpravi še marsikaj, kar ni laskavo za vlado, ali večina se na to ne bode ozirala in vlada tudi morda ne mnogo odgovarjala, da se le čim prej dovrši debata o proračunu, kajti novo leto je pred vrati, in vlada hoče imeti potrjen budget.

V sednici 16. decembra je predsednik čestital banu v imenu sabora k njegovi desetletnici ter je ob jednem prebral banov govor, ki ga je govoril pred desetimi leti, ko je prvič stopil v hrvatski sabor, češ, da s tem govorom pokaže, kako je bil ban dosleden v svojem vladanju od početka do danes. Vladna stranka je seveda najburneje pozdravljala svojega vodjo, opozicija pa se je držala neutralna.

Na koncu se je zahteval poslanec Barčić besedo, ali predsednik je zahteval od njega, da označi predmet, o katerem hoče govoriti. Barčić je pa le po poslovniku zahteval besedo in nič drugega. Ali predsednik, prisiljen od večine, ne dovoli besede poslancu Barčiću. Vsled tega nastal je v sabornici velik nemir in predsednik je bil prisiljen, sednico skleniti. Omenjeni poslanec je hotel vprašati predsedništvo, če je izrazilo sožalje francoskemu parlamentu radi poznatega napada. Današnji večini pa tako vprašanje ne bi bilo po volji, kajti ona se ne smatra merodajna za take zadeve, marveč misli, da vse take vnanje posle opravlja ogerska vlada in ogerski sabor tudi za Hrvatsko. Hrvatski sabor se po tem takem nima mešati v take zadeve ter je samo pokrajinski sabor in nič drugega. To je mnenje vlade in saborske večine in pri tem je tudi ostalo. Nismo še dovolj ponižani, marveč hočejo nas popolnoma v vseh zadevah potisniti v kot. To pa odobruje večina hrvatskega sabora!

Dne 17. decembra se je predstavil ves sabor razven opozicije banu v njegovih dvorih, da mu še jedenkrat čestita, to je bilo že v tretjič, a opoludne je bil v glasbenem zavodu svečaru na čast sijajen banket. Bog zna, kdaj bode konec tega bicantizma?

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. decembra.

Baron Leonhardi, kateri je odložil svoj državnozborni mandat, baje misli zopet kandidovati, ker je baje budejeviška skupina veleposestva zanj. Njegova zmaga bila bi nekako nezaupnica tistim

Dovolj sem se že naspala, in vlak pridrdra še le čez dve uri."

"Le ostani v postelji, Ana! Saj veš, da gospod nadinženar ne vidi rad, če stoji ženska pri progi; jezi se, če se to godi po dnevu, kaj bi še le rekel, če bi te našel po noči; strije Vanek mi je pa rekel, da skoro gotovo pride preiskavat."

V tem trenutku je nekdo potrkal na vrata.

"Gospod nadinženar je že tukaj!" se začudi čuvaj, odloži pipo, pa hiti odpirat.

Stirje možje so vstopili v kuhinjo in precej na to, porivajoč čuvaja pred seboj, v sobo. Žena je groze zavpila in čuvaj je komaj stal po koncu. Imeli so začrnele obraze in pod plašči skrite puške. Čuvaj je skočil po puško, visečo na steni. Šest rok ga je prijelo, pa držalo, kakor v kleščah.

"Vse je zastoj, Navratil, ne ubraniš se nam!" zagrmel je nanj roparski načelnik.

"Krepela!" zaihtel je čuvaj, braneč se obupno. "Kaj misliš?"

"Tako je boš zvedel; le bodi lepo miren in priden, kmalu boš tudi ti naš tovariš."

Ropar je skočil k čuvajevi ženi, ki je snela moževo puško. Puško jej je izrul, pa njo samo vrgel v kot, roke in noge jej zvezal, da se ni mogla ganiti. (Konec slodi.)

veleposestnikom, kateri so glasovali z vlado. Utegnilo bi se razcepiti češko veleposestvo, katerega jeden del bi se pridružil slovanski koaliciji. Seveda je še mnogo odvisno od tega, kako bodo postopali Mladočehi. Če se bodo držali pametne politike, se jim lahko veleposestniki pridružijo, ako bodo pa pustili dr. Gregru preobračati kozolce, tedaj je pa to nemogoče. Mej češkimi veleposestniki je sedaj veliko nasprotje, o katerem se mnogo razpravlja po raznih listih. Dunajski "Vaterland" sicer skuša to nasprotje prikriti, ali vendar se mu vidi nekaka bojazen. *Z razkolom čeških veleposestnikov bi dobila sedanja koalicija hud udarec, katerega bi najbrž ne prebila, kajti potem bi dvetretjinske večine več ne bilo. Tudi bi slovanska koalicija, ko bi nji na čelo stopil kak češki veleposestnik, dobila ves drugačen pomen.

Konservativci in krščanski socijalisti.

Krščansko socijalno gibanje je liberalcem spodbilo tla na Dunaju in še marsikje drugod. Dočim nemški konservativci tudi pod Taaffejevo vlado niso skoro nobenega mandata odtrgali nemškim liberalcem, so jih krščanski socijalisti hudo nazaj potisnili v njih najvažnejših pozicijah. Te pozicije bi pa liberalci sedaj radi zopet nazaj pridobili in sicer s pomočjo vlade in pa s pomočjo konservativcev. Zal, da se kaže, da tudi nekateri konservativci zares mislijo podpirati liberalce in že strašijo po nekaterih svojih glasilih krščanske socijaliste s tako zvezo z liberalci proti njim, ako ne nehajo rovatiti proti koaliciji. S tem bi se mnogo škodovalo katoliški stvari ne le na Dunaju, temveč po vsej Avstriji. Mnogi možje, ki sedaj stojé na čelu krščanskega gibanja, bi jo utegnili zavoziti v nemško-narodni tabor. Dobil bi namesto krščansko-socijalne stranke nekako protisemitsko liberalno stranko, ki bi v verskem oziru ne bila boljši od židovskih liberalcev, da, še nevarnejši, ker bi znali svoje delovanje prikrivati z nekakim krščanskim plaščem.

Zjednitvenje Dalmacije s Hrvaško.

Iz raznih političnih vzrokov Slovenci pač ne moremo želeli, da bi se Dalmacija zjednila s Hrvaško, predno se ne izvede narodna enakopravnost, ker bi se potem pomanjšalo število slovanskih poslancev na Dunaju, kar bi bilo pač le Nemcem v korist. Tacega zjednitvenja že zaradi tega ne želimo, ker je zagovarjajo tudi nemški nacionalci, katerih namene le predobro poznamo. Govori se pa, da hočejo letos Dalmatinci spraviti v državnem zboru to vprašanje na dnevni red, in sicer skleniti adresu na cesarja v tem smislu. Dunajski "Vaterland" svari Dalmatince pred takim korakom, ker se bi potem razpustil dalmatinski deželni zbor in pri novih volitvah bi pa s pomočjo vlade dobili Italijani in Srbi večino proti Hrvatom. Kakor smo že izrekli, da nismo za zjednitvenje Dalmacije s Hrvaško, ali vendar moramo reči, da ne odobravamo tega, če se misli zares tako pritiskati na Hrvate. Mari se zopet povrnejo časi, ko je vlada sama delala večine po postavodajnih zastopih, pritiskajoč pri raznih volitvah. Pospeševati italijanski živelj v Dalmaciji ni tudi v državnem interesu in bi to tudi neugodno vplivalo na naše Primorje.

Razmere v Srbiji.

Ni dolgo tega, ko so srbski in ruski listi prinašali dolge članke, v katerih so dokazovali, da se Bolgarija bliža državnemu bankerotu. Sedaj se pa kaže, da Bolgarija pri njenih težavnih političnih razmerah še najbolj napreduje izmej vseh držav na Balkanu. V Srbiji in Grški, ki se obe domišljati, da ste poklicani še za veliko zgodovinsko nalogo, preti bankerot. V Srbiji že mnogi uradniki in vojaki ne dobé svoje plače, dočim so nekateri visoki dostojanstveniki že za več mesecev vzeli predplače. Uradniki izneverjajo državne novce, ker drugače živeti ne morejo. Gmotno stanje častnikov je naravnost obupljivo. Povsod delajo dolgove. Več častniških in uradnih deputacij je že zaradi tega bilo pri ministerstvu in pri kralju, ali zastoj, ker so državne blagajnice prazne. Saj še za prevažanje Dokičevega trupla ni bilo denarja. Dotična deputacija je denar še le dobila v Budimpru blagajnici državnih železnic z nakaznico na poročnanje mej Ogersko in Srbijo. V Srbiji že visoki krogi resno mislijo na državni bankerot, kar to dokazuje, da je nedavno vlada razpisala nagrade za najboljši spis o tem, ako je tuja država opravičena, posredovati za tirjatve svojih podložnikov pri državi, ki je naredila bankerot. Nagrado je dobil bivši minister Geršić, ki je bajé temeljito dokazal, da nobena tuja država nima te pravice. Seveda je to le

teoretična razprava, ali naj pa pride do bankerota, bodo pa tuje države že znale varovati pravice svojih podložnikov. Egipet se je v takem slučaju postavil pod nekako jerobstvo, tudi Srbiji bi se utegnulo še kaj tacega pripetiti. Grški se je že s tem pretilo. — Pa še druge težave so v Srbiji. Radikalci bajé mislijo zahtevati, da se izroči orožje milici. Vlada pa o tem seveda neče slišati, ker s tem bi le olajšala kako vstajo, ko bi ljudje doma imeli orožje. Radikalna večina pa bajé ne misli dovoliti budgeta, dokler se ne ustreže tej njeni želji.

Slovstvo.

Knjige družbe sv. Mohorja.

(Dalje.)

Poleg tega pa povest budi tudi čuvstva, ki navdušujejo za deklško čistost, udanost v voljo božjo (graščakinja; Matija, Malčkin oče), za spravljivost s svojimi sovražniki. Vsa ta so pa dobro izražena v posameznih prizorih. Tako bodi vedno. Dejanje naj uči, ne pa pisatelj. Toda vse to so le listi in vejice ob glavnem deblu naše povesti, ki namerja dati zdravila pereči rani sedanje dobe — zamotanim socijalnim razmeram.

Tukaj je bil pa gospod Zaljski nekoliko prepovršen. S socijalnim vprašanjem se pečajo v povesti le govor Štitarjev in Ivanov, popisovanje novega lastnika rudnikov in govor župnikov. Vsako zrno, ki je tu zasejano, je dobro, in Bog daj, da bi lepo kalilo. Ali mnogo stvari še pogrešamo. Štitar opravlja dobro posel socijalističnega agitatorja. Ljudij zna dobro slepiti. Vedno vpleta v govor Boga, govori o neznosni bedi delavcev, pa proročuje o bodočem rajnu. Ivan bi moral potem vse to pojasniti — in razkriti vso goloto pravega socijalizma. To pač stori, v kolikor je zmožen (morda je še ta govor za takega mladeniča preglobok). Zato bi pa moral pozneje župnik ali kdo drugi natančno razjasniti, kaj namerava socijalizem in kam privede. Treba bi bilo povdarjati vsaj kolikor toliko tudi kmetijski stan, kateri v Slovencih že dobro čuti, kako gre rakevo pot. Ljudje morajo zvedeti, da jih socijalizem hoče uničiti in na njihovih grobih in razdrtih poslopjih razviti prapor krvave ljubezni. Posebno so jim mali rokodelci trn v peti. Lassale pravi — v govoru 12. aprila 1862 — o mali obrtniji: "Ta mora izginiti pred veliko obrtniijo. Nepotrebno, celo kruto bi bilo, podaljšati njen smrtni boj." O malih kmetih piše "Arbeiterstimme": "Za te se mi ne le prav nič ne brigamo, marveč naša prostost je v tem utemeljena, da so čim preje uničeni.

Tako in podobno bi bilo treba razviti in pobijati nazore socijalistov. Pripomniti je dalje treba, da je na svetu poleg krščanske ljubezni tudi krščanska pravičnost. O tej drugi v povesti ni govora. Delavec, kmet trpi in krivi hrbet, češ, da bo že Bog dal kaj boljega. Ne tako! Tukaj podpišemo stavek Štitarjev: "Pomagaj si in Bog ti pomore." Delati, truditi in zavedati se je treba, delati pa postavnim potom. Ta je pa pri nas jedino ta, da pripravimo v državni zbor množ, ki vedó, kaj je zatiran delavec, kaj zadolžen kmet, in mu bodo tudi pomagali. Naj cerkev tudi svari, vse bode zastoj, dokler veje duh sedanjega časa, ako bo gospa država ob bok oprtih rok gledala, kako davi rokodelca stroj, kmeta pa ujeda dolg. Treba je razširiti med ljudstvo idej, da se zaveda svojih pravic in teh tudi odločno zahteva. Le tako bo rešeno socijalno vprašanje — na katoliški podlagi in brez krvi.

Jezik gosp. pisatelja ugaja. Dolgih perijod ni. Bere se gladko. Popolnoma se otresti vseh napak, je težavno. "Hiša ima namen služiti" in podobni stavki niso domači. "Prišla je oprati" je morda tiskovna napaka. "Sigurno" in "jedva" ni slovenski. V pisavi moramo biti doslednji. Torej pišimo: hišina, Barbika, ali pa hišna, Barba.

To so hibe, katerih ima vsako delo več ali manj. Če bi jih ne bilo, bi spis mnogo pridobil. Odrekli se ne more, da ima g. pisatelj lepe zmožnosti za poljudno pripovedovanje. Narod bo izvestno rad bral to povest. — Gospoda pisatelja naj naša natančna ocena ne užali: on je sposoben, podati nam kaj izvrstnejšega.

Le naprej, slavna družba! Dolge povesti ima ljudstvo rado. Če vsako leto vsaj jedna daljša izide, tedaj bo neopravičena opazka priproste kmetijske ženice, ki mi je rekla: "Menda učeni gospodje nič več ne vedó, ker ne spišejo nobene dolge prigodbe več."

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. decembra.

(Častno odlikovanje.) Telegrafično poroča se nam ob sklepanju lista, da je presvetli cesar odlikoval milost. g. gospoda stolnega prošta dr. Leon. Klofutarja z redom železne krone tretje vrste. — Prezaslužnemu odlikovancu naše najiskrenejše čestitanje z željo, naj se milostni zlatomašnik še mnogo let zdrav raduje tega izrednega izraza cesarske milosti.

(Dar.) Presvetli cesar je podaril občini Dramlje v celjskem okraju 100 gld. kot prispevek za zgradbo novega župnišča.

(Novi občinski odbor v Šentvidu nad Ljubljano) je izvolil za župana posestnika Franceta Ježek-a, po domače „Pikca“, iz Póljan; občinski svetovalci so: Janez Strukelj iz Guncelj; Egidij Kunavar z Gline; Ant. Belec iz Šentvida; Janez Sever iz Vižmarij.

(Seja tržaškega mestnega zbora.) Iz Trsta, 21. decembra: Včeraj je imel naš mestni zbor večerno sejo, pri kateri je naznanil župan dr. Pitteri, da je cesar potrdil občinsko doklado na pivo in pa potrdil povišanje občinske doklade za vžitinski davek na meso. Zato treba od drugod poskrbeti za primanjkljaj 125.000 gld. Nadalje je poročal župan, da ga je prijazno sprejel trgovski minister, kateremu je osebno na Dunaju priporočal koristi tržaškega mesta v varstvo, v zlasti se je obširno obravnavalo vprašanje gledé na „Magazini generali“; župan je povdarjal ministru, da je to jedno najvitalnejših vprašanj za Trst, ker delavcem ladijskim treba oskrbeti stalnega dela in zaslужka.

(Okrajni zastop ptujski) objavlja proračun za leto 1894; troški znašajo 75.267 gld. 14 kr., dohodki pa 32.386 gld. 82 kr. 25odstotna okrajna doklada na direktne davke bode morala pokriti primanjkljaj.

(Imenovanje.) Policijski komisar tržaškega policijskega ravnateljstva, g. dr. Anton Mahkovec, imenovan je policijskim nadkomisarjem.

(Umrli) je včeraj in danes slovesno pokopan je bil lekarnar in predsednik kranjskega gremija lekarnarjev, g. Josip Svoboda, star 52 let.

(Razširjena ljudska šola.) Krajni šolski svet v Postojni je sklenil, da se bode dosedanja štiri-razrednica razširila v petrazrednico, na kateri bodo v dveh višjih razredih dečki ločeni od deklic.

(Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.) Prihodni teden se prirede tri slovenske predstave, Sv. Stefana dan, v torek 26. t. m. igrala se bode priljubljena igra s petjem „Krivoprisežnik“. — Četrtek, 28. t. m. poje se prvokrat Weberjeva velika opera „Car ostrelce“ (der Freischütz), za katerega so se vršile najboljše priprave, naročilo mnogo novih kostumov, oprave, kulis itd. — Dne 30. t. m. v soboto pa se bode dal izviren igrokaz „Otok in Struga“, po noveletni pisatelj g. dr. Tavčarja istega naslova dramatisoval g. Ig. Borštnik. Ta igrokaz igral se je zadnjikrat dne 19. februarja 1888 l. v čitalnični dvorani. — Muzikalije za „Carostrelca“ se dobiva pri g. Zagorjanu in g. Giontiniju. Tekstne knjžice so pa za 25 kr. na prodaj pri dnevni in večerni gled. blagajnici in pri imenovanih dveh g. trgovcih. — Zunajni obiskovalci naj blagovolijo se glede vstopnice obrniti do g. Češarka, trafikarja v stari čitalnici, Selenburgove ulice.

(Umrli) je včeraj popoldne v svoji hiši v Knafflovi ulici umirovljeni ravnatelj kranjske hranilnice, gosp. Rihard Janeschitz, v 73. letu svoje dobe. Pokojnik je bil svojedobno odlikovan z Franc-Jozefovim redom in z zlatim zaslužnim križcem s krono.

(15 kilogramov dinamita) so dne 11. t. m. neznani uzmoviči ukradli železničnemu podjetniku Cekoniju na gori sv. Ane pri Trebnjem.

(Vročinska bolezen) ponehuje v Želimljah. V Škrilju, golske župnije, je pa na novo zbolelo 7 oseb.

(Nova cerkev v Žireh.) Iz Zirov dne 18. decembra. V najboljših nadah začenjam danes svoje poročilo, ker imam zopet priliko pisati o novi župnijski cerkvi, katero mislimo v kratkem začeti graditi. Kakor sem že o svojem času poročal, smo apnenice žgali, ter pesek vozili. Ako bo kaj ugodna zima, začnemo tudi kamne lomiti in voziti. Prihodnje leto bo že mogoče začeti z zidanjem. Kje naj se zida, smo še različnega mnenja; eni želijo naj se zida na prostoru, kjer stoji sedaj, drugi zopet kje

drugej. Bog daj, da bi se v lepem zjedini gledé prostora ter zbrali najprimernejši in najlepši za cerkev. — Nekaj let je že vpeljano vsako jesen darovanje za novo cerkev, pa do lanskega leta ni imelo posebnega vspeha, a letos se je pa hvala Bogu pri dveh darovanjih dobilo do 500 gl. Naj bo ob ti priliki javno hvala izrečena za lepo požrtvovalnost vsem dobrotnikom.

(Celovške novice.) Iz Celovca dne 21. dec.: Dne 8. jan. prih. leta bodo dopolnilne volitve za trgovsko in obrtno zbornico v Celoveu. Volili bodo 14 novih odbornikov. — Na Križni gori blizu Celovca našel je nedavno delavec dve z dinamitom in razdrobljenim svincem nabasani bombi, kateri so potem v Soteski uničili. Bombi ležali sta na Križni gori, kakor se sodi, že dolgo časa. — Od 1. jan. do 30. nov. je prišlo v Celovec 16.629 tujcev (lani 13727), umrlo je v istem času 625 oseb (lani 655).

—p.

(Izseljenci afriški.) V varšavski okolici so se jeli ljudje v znatnem številu izseljevati v angleške naselbine južnoafriške. Mej njimi je veliko število židov; v zlasti mladi židki uhajajo pred naborem čez mejo. V Afriki se jim je do zadnjega časa dobro godilo. Prodajali so žgane pijače naseljencem in domačinom in pri tem kulturnem delu so si prislužili marsikak funt šterlingov. Angleška vlada pa je nedavno prepovedala židom, prodajati žganje, in ker židje niso mogli pustiti svojega poklica, so jih mnogo zaprli. Zadnji čas so zalotili nekega Savla Pasternaka pri tem poslu. Stražniki so ga hoteli odvesti, a v židovski ljubezni so planili nanje njegovi sobratje in so nabili policiste. Junaki so sedaj obsojeni v večletni zapor. Videti je, da umejejo v Afriki bolj temeljito kletati žide k redu, nego v Evropi.

(Rečno tombolo) je finančno ministerstvo dovolilo prostovoljnemu gasilnemu društvu v Begunjah (okr. radovljiški) za l. 1894.

(Potres.) Iz Vrhpolja pri Moravčah: Dne 20. dec. ob 11. po noči in dne 21. decembra ob 6. zjutraj se je čutil tukaj precej močan potres. Nočni je bil hujši. Obakrat so bili sunci proti severovzhodu.

(Čitalnica Šaleške doline) v Soštanju ima dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor z navadnim dnevnim redom, k kateremu vljudno vabi odbor.

(Iz Celovca) se nam piše: Mnogo smole ima tukajšnji „Communalverein“, ki ima ‚veliko‘ nalogo pospeševati splošni občinski blagor! Ze mnogokrat se shodi tega društva niso mogli vršiti iz ‚tehtnega‘ uzroka, ker ni bilo dosti poslušalcev! Tudi dne 13. t. m. se je imel vršiti shod, na katerem so se hoteli posvetovati o novem mestnem statutu. Napovedani shod pa se ni mogel vršiti, ker je prišlo zopet premalo — udov. Zavedni so Vam naši „biedere“ Celovčani, pa reci kdo, kar hoče!

(Iz Prage.) 17. dec. Na nemškem vseučilišču v Pragi je polovica akademikov židov, na medicinski fakulteti pa celo med 120 medicinci 90. Na gimnazijah je Nemcev 61,9 procentov, židov pa 26,7 pr. Na relkah 59,9 pr. Nemcev, 21,4 pr. židov in 18,7 pr. Čehov. V Pragi sami je na nemških zavodih samo 41,4 procentov židov. — Proračun mesta Prage za prihodnje leto znaša 6,321.027 gl., primanjkljaj bode znašal 3,116.182 gl. Ako se odračunajo troški za klavnico, lokalno od kolodvora c. kr. državne železnice v živinski semenj, novo kanalizacijo med Holešovicami in Bubno, ostane primanjkljaj 1,689.182 gl. — Cesar je imenoval zasebnega docenta dr. Bohuslava Rieger-ja, sina starega češkega domoljuba dr. Riegerja, izvanrednim profesorjem avstrijske zgodovine na češkem vseučilišču. — V podolski farni cerkvi pri Pragi je uničil sin cerkvenikov, ničvreden mladenič mnogo cerkvene oprave, odprl tabernakelj, razbil ciborij in monstranco; sv. hostije je odnesel, kam se ne vé. Zvit hudobnež je hotel sum od sebe odstraniti na ta način, da je vzel nekaj šip iz okna in z malto zamazal sledove krvi. Za oltarjem je zapisal tudi nekaj bogokletnih stavkov. — „Strajk“ praških in posebno dunajskih hotelijerjev je prisilil vodstvo obeh plzenjskih pivovarov k izjavi, zakaj se je pivo podražilo. Meščanska pivarna se sklicuje na podraženje kmelja, ječmena in premoga, ob enem je pa tožila dunajsko zadrugo hotelijerjev radi razžaljenja časti. Delniška pivovarna pa trdi, da je znižala ceno piva v sedemnajstih letih sedemkrat, in je zdaj njeno pivo za 3 gl. 50 kr. cenejše kot je bilo leta 1876. Obeta, da se bodo cene znižale. Obe pivovarni imate velik dobiček, in akoprem bi se

bile cene hmehja in ječmena podražile, bi vendar ne bilo treba cene piva samega zvišati. — Zupanom mesta Plzna je bil izvoljen dr. Peták; volili so ga tudi Nemci. — Dr. Mattuš se je ponesrečil pred Hlavkovo hišo v Jungmanovih ulicah. Na tla ga je podrl nepreviden človek, ki je tiral pred seboj ročni voziček. — V obrtniško in trgovinsko zbornico je bilo doslej izvoljenih 31 Čehov in 17 Nemcev. — Na mesto bivšega predsednika društva katoliških rokodelskih pomočnikov, sedanjega kraljevogradskega škofa Brynychy, je imenoval prm. kardinal knezo-nadžkof Schönborn višjeogradskega kanonika dr. Jos. Buriana. — Dne 30. listopada je potrdil cesar izvolitev Č. Gregora za župana kraljevega mesta Prage. Isti je bil dne 13. t. m. slovesno nameščen v svoj urad. G. župan je storil obljubo zvestobe v pričó grofa Coudenhove. Za tem je bila slovesna sv. maša v Tynski cerkvi. Ulice, skozi katere se je peljal župan in njegov instalator so bile okrašene, kakor tudi staromeški rotovž. — V mestni seji iz dne 14. t. m. se je vnela debata radi dopisa deželne vlade, kjer se bere: deželnemu glavnemu mestu Pragi. Zoper to je oporekal g. dr. Milde, rekoč, da je treba se držati starodavnega naslova: kraljevo glavno mesto Praga, ter je nasvetoval, naj se izpiše iz arhiva zgodovinski naslov mesta in naj se izroči deželnemu predsedništvu. Nasvet je bil jednoglasno vsprejet. — Pri instalaciji g. Gregora se je hotel njegov prvi namestnik, dr. Podlipný, najbrž skazati junaka. Pri slovesni sv. maši namreč ni hotel poljubiti križa, kojega mu je prinesel subdijakon, z obema rokama je naznanjal, da ne bode tega storil, kar so storili primatorji i za časa Husitov, ko je bila Praga vsa husitska. Staročeški list tukajšnji „Hlas Národa“ pravi o tem najnovejšem činu dr. Podlipnýja, da bi bil bolje storil, ako bi ne bil prišel v cerkev, marveč doma ostal, kajti v cerkvi se gotovo nikakor ne spodobi, na tako ostentativen način razodevati svoje „liberalnosti“. Mladočeh dr. Podlipný in vera, to dvoje — ne gre skupaj. — V petek se je sesula trinadstropna hiša v Holešovicah ter zaslula mnogo delavcev, izmed katerih je bilo več mrtvih in težko ranjenih. Dva delavca, brata, sta se rešila, da je eden skočil s tretjega, drugi pa z drugega nadstropja. Vzrok nesreče je ta, da so tla, na kojih je hiša stala, premehka. — Umrli je duhoven — piarista, prof. Henrik Sekera. Ob pogrebu svoje matere se je bil prehladil, in dasi tudi se je tolažil, da ne bodo sledili hujši nasledki, vendar je bolezen vidno napredovala. Pokojni profesor na gimnaziji v Spáleni ulici je bil vzor ljubezni do bližnjega. Dijakom je kupoval knjige, najrevnejše je iskal, da bi jim mogel pomagati. Ko so enkrat sošolci poberali med seboj za šolnino tovarišu, je vprašal, zakaj naberajo denarje in potem dotičnemu sam dal denarje za šolnino, ob jednem pa prepovedal, da ne sme tega nikomur praviti. A presrečen dijak se ni mogel premagati. Pogreb njegov je bil veličasten.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 20. do 16. t. m. je bilo 20 novorojencev, 3 mrtvorojenci in 21 jih je pa v tem času umrlo, mej temi 8 tujcev in 11 iz zavodov. Umrli so 3 (v bolnici) za tifuzom, 1 za davico, 1 za jetiko, 3 za vnetjem sopilnih organov, 1 za želodčnim katarom, 2 za starostno oslabelostjo, 1 vsled samomora in 9 za različnimi boleznimi. Zbolel je jeden (v bolnici) za osepnicami, 1 za škardialico, 3 za legarjem, 1 za davico in 69 za hripo.

(Lepa žival!) Iz Podsten pri Ribnici se nam poroča, da je posestnik Janez Sadnik prodal prešiča, dve leti starega, ki je tehtal 344 kilo ali 614 funtov, za 145 gld. — Plemena je bil polnokrvnega Jorkšire, katerega je temu oskrbela c. kr. kmetijska družba. — Zavedni kmetovalci naj se torej pri prešičoreji ozirajo na to plemo.

(Kaj si vse Poljaki zaslužijo na Poznanju?) Nobeden ne bo tajil, da ne gredó Poljaki verno z nemško vlado. Za to se jim pa slabo plačuje. Več let so se morali n. pr. bojevati in na vse mogoče načine prositi, da so dobili dve uri na teden poka v poljščini na ljudskih šolah in pa abecednik, ki ustreza poljskemu jeziku. O Veliki noči bodočega leta se uvedó, kakor poroča „Przeglad“, te čudovite pridobitve.

(Koliko je vreden človek?) Amerikanci cenijo novorojenega otroka delavskih starišev 25 dolarjev; kadar je otrok star 10 let je vreden dvakrat toliko; kadar doraste, da že more delati je vreden 800 dolarjev. V dvaindvajsetem letu doseže človek najvišjo ceno — 1200 dolarjev. Potem mu je vrednost vedno manjša. S 50 letom je vreden 600 dolarjev, s 70

letom komaj še 5 dolarjev. Človek nad 70 let star nima nobene cene več — le v škodo je drugim. Lepa cena to!

(Jubilej na Črni Gori.) „Glas Črnogorca“ piše: Leta 1896 bo 200 let, ko je na Črni Gori zavlada prvi Petrovič Njeguš, slavni gospodar-metropolit Danilo I. Hvaležna Črna Gora namerava ta dvestoletni spomin proslaviti dostojnim načinom, in hotetič potomstvu podati dokaz hvaležnosti svoje, razpisuje nastopne nagrade: 1. Kdor spiše najboljšo povestnico Črne Gore od te dobe, odkar vlada rod Petrovičev-Njegušev, sprejme darilo 1000 tolarjev; 2. kateri slovanski umetelnik vpošlje najlepši načrt spomenika, ki se bo 1896 odkril na Cetinju gospodarju Danilu I. prejme 150 tolarjev, drugi načrt prejme nagrade 50 tolarjev. Načrti naj se vpošljejo na Črno Goro do pomladi leta 1895 in povestnica do konca leta 1895.

Telegrami.

Dunaj, 22. decembra. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je cesar podelil red železne krone tretje vrste stolnemu proštu stolnega kapitelja v Ljubljani velečastitemu gospodu dr. L. Klotfutarju.

Brno, 21. decembra. Pri debati o bud-getnem provizoriju v moravskem deželnem zboru je poslanec Začek obžaloval, da se tako dolgo ni sklical deželni zbor. Pritoževal se je o zanemarjenju češkega šolstva na Moravskem. On pogrša v vladnem programu narodne enakopravnosti. Sploh se njemu zdi, da je ves program naperjen proti češkemu narodu.

Glatz, 21. decembra. Francoska čast-nika, obsojena zaradi vohunstva pred držav-nim sodiščem v Lipsiji, nastopila sta danes svojo kazen.

Pariz, 22. decembra. Kakor poroča Autorité je za anarhista Vaillanda se dolo-slo dosedaj nad 3000 frankov.

London, 21. decembra. Spodnja zbor-nica je z 240 proti 204 glasom zavrgla Ham-iltonov predlog o potrebi pomnožitve bro-dovja. Vsprejela je pa predlog Gladstonov, kateri pravi, da je dolžnost odgovornega ministra, poskrbeti, da bo vojna morna-rica zadoščala za brambo dežele.

Vsak, ki poskusi večkrat premovano želođono tinkturo lekarja Piccolija v Ljubljani, se bo 10 dni oporekljivem vplivu. Varujte se proti ponaredbam. Steklenica velja 10 kr. 584 7 10-2

Umrli so:

19. decembra. Karol Anžič, posestnikov sin, 8 let, Hra-deckega vas 15, oslabljenje po škrlatici. — Jožef Trinker, posestnik, 49 let, Cesta na južno železnico 11, srčna hiba. — Karolina Bedina, izvoščkova hči, 13 mesecev, Cesta na loko 10, bronhitis. — Marjana Novak, uradnega sluge vdova, 67 let, Križevniške ulice 7, ostarelost.

20. decembra. Jožef Svoboda, lekarnar, 52 let, Prošernov trg 2, krvavenje pluč.

V bolnišnici:

19. decembra. Anton Frank, delavec, 42 let, sarcoma tosis. — Jernej Lotrič, kltjučar, 32 let, plučni edem.

Tuji.

19. decembra.

Pri **Maliču**: Pistro dell, Oste iz Vidna. — pl. Scala iz Beljaka. — Hugon Moravetz iz Aschaffenburg-a. — Kuster, Tomicich iz Trsta. — Ferd. Ramsaer s soprogo iz Isla. — Radl, inženér, iz Novega Mesta. — Glass, trgovec, z Dunaja. — Braun, trgovec, iz Prage.

Pri **Stonu**: Moline iz Tržiča. — Hribar iz Košane. — Peter Stoll, tovarnar, iz Mödling-a. — Josip Seigerschmidt iz Kostanjevice. — Pavel Goldstein iz Trsta. — dr. Altschul iz Plzna. — Hochstädter iz Zagreba. — Žagar iz Markovec. Abeles, potovalec, iz Treboe.

Pri **bavarskem dvoru**: Srebotnik iz Cirknice. — Jul. Augustin iz Trsta. — Hauf iz Kočevja.

Pri **Južnem kotodvoru**: G. Fontebasso, potovalec, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
opazovanja						
21	7. u. zjut.	730.0	5.4	brezv.	dež	47.50
	2. u. pop.	729.5	8.6	sl. svzh.	oblačno	dež
	9. u. zveč.	730.8	6.6	sl. vzh.	dež	
Srednja temperatura 6.9°, za 9.0 nad normalom						

Londonska kava

je pražena in zmleta iz prezrelih kavinih zrn, drobirja in od-padkov finih kavinih vrst, kakor **Jawa, Ceylon, Domingo, Guatemala**, ki se nabere pri lušenju in izbiranju v Angliji, ako finega okusa, aromatična in močna.

Ploščinaste pušice za poskušnjo

po 4 kilo čiste vsebine se pošiljajo po pošti proti povzetju gld. 4.80 že zacarinjene in poštine proste v vse kraje Avstro-Ogerske.

60 15-7

R. MAITI v Kopru.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Fin
predmeti lesne rezbarije
umetniška dela kakor:
razpela, svetniki, kapelice itd.
Kasete za nakit,
kasete za rokavice,
kasete in lončki za tabak,
kasete za smodke,
kasete za pismene znamke,
z godbo, igrajočo
najlepše znane
komade
jako pripravna za
božična darila
nadalje
punice in vozi za punice
zaradi prehajajoče sezone po znižanih cenah. Na-
posled velika množina
družbin in otroških iger
Richterjeve omarice s kamenčki za stavbo
hišo, loterija, tombola, domino, šah itd. itd.
prodaja 631 3-2
Fr. Stampfel,
v Ljubljani na Kongresnem trgu (Tonhalle).
Kočevska domača obrt.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

Za božične praznike
priporočam sl. občinstvu in prečast duhovščini
vsakovrstne okusne povitice.
Vsprejemam tudi naročila nanje, istotako na štruklje in sploh na pe-civo, ki je običajno ob božičnih praznikih.
V moji pekarski prodajalnici na Starem trgu št. 21 narezuje se in oddaja vsakovrstna povitica v poljubnih kosih.
Dobiva se tudi vsakovrsten vselej svež in okusen kruh na vago.
Opozarjam ob enem na svojo novootvorjeno in izvrstno založeno
sladčičarnico
ter se priporočam v naročila o slovesnih prilikah, n. pr. primolijah, imen-dnevih, krstih, porokah itd. itd. Postregel bodem vselej s svežim okusnim pecivom ter pošteno, zmerno ceno.
Z odličnim spoštovanjem 629 3-3
JAKOB ZALAZNIK
pekovski in sladčičarski mojster
v Ljubljani, Stari trg 21.

Orodja za sitno žaganje v kasetah
(Laubsäge-Werkzeuge),
drsalnice,
sobna telovadna orodja,
različne
svetilke za petrolej
priporoča za božična in novoletna darila
Andr. Druškovič,
železarija. 632 7-2

Dunajska borza.

Dne 22. decembra.		Dne 21. decembra.		4% srečke dunajske parobrodne družbe 138 gld. —	
Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 50 kr.	Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 40 kr.	Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	19
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 30	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 80	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 25
Zlata renta 4%, davka prosta	118 40	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 —	Salmove srečke, 40 gld.	71 —
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 60	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 —	Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 —
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1002 —	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 50	Ljubljanske srečke	25 50
Kreditne akcije, 160 gld.	343 75	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 30	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 50
London, 10 funtov strl.	124 70	4% kranjsko deželno posojilo	97 60	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2900	—
Napoleonador (30 fr.)	9 93	Kreditne srečke, 100 gld.	196 50	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107 25
Cesarski cekini	5 95	St. Genois srečke, 40 gld.	69 25	Papirnih rubečev 100	132 —
Nemških mark 100	61 30				

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visoce
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.